

Handboek TAM-IMRO

Gemeente Staphorst

1 april 2024

gemeente
Staphorst

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding en doelstelling	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doel van dit handboek	3
1.3	Leeswijzer	3
Hoofdstuk 2	TAM Omgevingsplan (IMRO techniek).....	4
2.1	Hoe werkt de TAM technisch?.....	4
2.2	Voor- en nadelen (afweging gemeente).....	4
Hoofdstuk 3	Uitgangspunten	5
3.1	Juridische uitgangspunten	5
3.1.1	<i>Eén omgevingsplan</i>	5
3.1.2	<i>Verplichte Preambule</i>	5
3.1.3	<i>Begripsbepalingen</i>	6
3.1.4	<i>Meet en rekenbepalingen</i>	6
3.1.4	<i>Toepassingsbereik (verplicht artikel)</i>	6
3.1.5	<i>Verplichte bepalingen</i>	7
3.2	Technische uitgangspunten	8
3.2.1	<i>Plansoftware voor de procedure TAM-omgevingsplan</i>	8
3.2.2	<i>Naamgeving van een TAM-Omgevingsplan</i>	8
3.2.2	<i>Gebruik IMRO objecten</i>	9
3.3	Toelichting op het omgevingsplan	10
Hoofdstuk 4	Regels	11
4.1	Uitgangspunten per hoofdstuk	11
4.2	Opbouw Regels TAM-IMRO omgevingsplan	15
Hoofdstuk 5	Geraadpleegde bronnen	17

Hoofdstuk 1 Inleiding en doelstelling

1.1 Aanleiding

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Vanaf deze datum vormen de bestemmingsplannen, een aantal verordeningen en alle rijksregels die het Rijk loslaat (de 'bruidsschat') gezamenlijk het tijdelijke omgevingsplan van de gemeente Staphorst.

De gemeente Staphorst heeft nog tot en met 31 december 2032 de tijd om het tijdelijke omgevingsplan aan te passen naar een omgevingsplan dat volledig voldoet aan de Omgevingswet, de instructieregels vanuit het Rijk, die van de provincie Overijssel en de digitale standaarden. De route hiernaartoe legt de gemeente Staphorst vast in het Transitieplan. Ondertussen staat de wereld niet stil: ontwikkelingen voor grote en kleine projecten gaan door en dienen, indien ze gewenst zijn, in procedure te worden gebracht. Dit kan veelal met een omgevingsvergunning. Zo niet, dan dient het (tijdelijk) omgevingsplan te worden gewijzigd.

Deze wijzigingen van het omgevingsplan worden onder de Omgevingswet bekend gemaakt via de 'Landelijke voorziening bekendmaken en beschikbaar stellen' (LVBB). Gemeenten stellen het besluit tot wijziging van het omgevingsplan op volgens de nieuwe Standaard officiële publicaties (STOP) met bijhorende toepassingsprofielen (TPOD) en de wijzigingen worden gepubliceerd op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Echter is het DSO nog in ontwikkeling. Er is onvoldoende tijd geweest om met de gehele planketen te oefenen en zo te ervaren of het nieuwe stelsel goed werkt. Om te voorkomen dat (urgente) ontwikkelingen onaanvaardbare vertraging oplopen heeft het Rijk een tijdelijke alternatieve maatregel (TAM) ingevoerd. Deze ziet erop dat het omgevingsplan kan worden gewijzigd door gebruik te blijven maken van de IMRO-standaard via de al bestaande voorziening Ruimtelijke plannen. Dit wordt een TAM-omgevingsplan genoemd.

1.2 Doel van dit handboek

Dit handboek is de basis voor stedenbouwkundige bureaus om via TAM-IMRO tot wijzigingen van het omgevingsplan van de gemeente Staphorst te komen. Het handboek bevat een opzet voor de toelichting en regelset voor de meest voorkomende ontwikkelingen in de gemeente Staphorst. Omdat TAM-IMRO bedoeld is als tijdelijke maatregel is vooralsnog het uitgangspunt dat deze basisversie van de regelset en de bijbehorende verbeelding qua techniek en vormgeving zoveel mogelijk gelijk blijven aan het bestemmingsplan zoals we dat kenden.

Deze basisversie van de regelset kan in een later stadium (indien TAM-IMRO langer toegepast kan en blijft worden) verder uitgewerkt worden, zodat de regelset en verbeelding wel beter worden toegespitst op de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dat maakt het dan makkelijker de TAM-omgevingsplannen in het gemeentedeekkende Omgevingsplan op te nemen. Voor de TAM-omgevingsplannen in 2024 is dit sowieso niet nodig omdat de gehele transitie nog wordt opgestart.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat een uitleg over het wijzigen van het omgevingsplan door middel van de IMRO-standaarden. Hoofdstuk 3 gaat in op de technische en inhoudelijke uitgangspunten waar een TAM-omgevingsplan aan dient te voldoen in de gemeente Staphorst. Hoofdstuk 4 en 5 bevatten achtereenvolgens een model voor de toelichting en de regels van een TAM-omgevingsplan. Aan het handboek is een voorbeeld bijgevoegd van een plan in TAM-IMRO stijl die als leidraad kan dienen voor toekomstige plannen.

Hoofdstuk 2 TAM Omgevingsplan (IMRO techniek)

2.1 Hoe werkt de TAM technisch?

In de [Leidraad Ruimtelijke procedures 2024](#) heeft de gemeente Staphorst vastgelegd welke procedure het beste past bij welke ontwikkeling. Als het vergunnen met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) niet mogelijk is dient het omgevingsplan te worden gewijzigd. Zolang de (plansoftware van de) gemeente Staphorst hier nog niet genoeg voor ingericht is wordt TAM-IMRO gebruikt. Dit houdt in dat de huidige IMRO-standaard en de huidige plansoftware gebruikt worden voor het opstellen van een wijzigingsbesluit voor het omgevingsplan. Net als onder de Wro kunnen de stedenbouwkundige bureaus de digitale datasets TAM-IMRO aanleveren.

In de tijdelijke situatie worden met de bestaande techniek (planapplicaties) via de IMRO-standaard wijzigingsbesluiten van het omgevingsplan bekendgemaakt. Dit betekent dat de bekendmaking niet plaatsvindt via publicatie naar de LVBB. Het vaststellingsbesluit wordt op de oude wijze via DROP (Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties) in het Gemeentebled gepubliceerd en het TAM-omgevingsplan op ruimtelijkeplannen.nl. Via de overbruggingsfunctie zijn deze plannen dan wel direct in de DSO Viewer in het Omgevingsloket (Regels op de kaart) te raadplegen.

Een TAM-omgevingsplan komt technisch terecht in het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Het is technisch een op zichzelf staand document, vergelijkbaar met de digitale bestemmingsplannen. Het TAM-omgevingsplan dient dan ook alsnog omgezet te worden naar STOP-TPOD. Om dubbel werk te voorkomen is de insteek uitsluitend gebruik van TAM-IMRO te maken zolang het publiceren via STOP-TPOD niet lukt en de ontwikkeling niet kan wachten. Wij informeren actief tot wanneer TAM-IMRO mogelijk is, zodat stedenbouwkundige bureaus tijdig weten met welke plansystematiek een (nieuw) plan opgesteld, en aangeleverd, dient te worden.

2.2 Voor- en nadelen (afweging gemeente)

Het gebruik van TAM IMRO heeft voor- en nadelen. Het grootste voordeel is dat we in 2024 plannen in procedure kunnen brengen. De dienstverlening blijft op gang zonder de onzekerheden die gepaard gaan met de functionaliteit van het DSO en onze plansoftware Tercera GO! Het grootste nadeel is dat het TAM-omgevingsplan omgezet zal moeten worden naar STOP-TPOD om technisch onderdeel te worden van het omgevingsplan. Een tweede nadeel is dat een TAM-omgevingsplan niet als onderdeel van het omgevingsplan zichtbaar wordt op het DSO, maar als los plan.

Voordelen	Nadelen
<ul style="list-style-type: none">TAM-IMRO biedt de mogelijkheid om zolang STOP/TPOD niet werkt een wijziging van het omgevingsplan in procedure te brengen;De functionaliteit van het DSO en de onzekerheden die daarmee gepaard gaan hebben geen invloed op de procedure;	<ul style="list-style-type: none">De TAM-IMRO-besluiten maken juridisch gezien deel uit van het ('nieuwe') omgevingsplan, maar hebben technisch gezien het 'oude' format;Later moeten deze besluiten conform de STOP/TPOD-standaard alsnog gepubliceerd worden bij de LVBB. Dit betekent extra werk;Er zijn wat beperkingen en (juridische) risico's. Zo is TAM-IMRO vooralsnog alleen voor 2024 toegestaan door het Rijk en komt het als los plan op het DSO (niet als onderdeel van het Omgevingsplan). Vergunningaanvragen moeten dan getoetst worden aan zowel het tijdelijk Omgevingsplan als alle relevante TAM-IMRO plannen in plaats van aan één omgevingsplan.

Hoofdstuk 3 Uitgangspunten

3.1 Juridische uitgangspunten

Een TAM-omgevingsplan vormt juridisch één geheel met het omgevingsplan van de gemeente. Het is vanwege de techniek echter niet mogelijk om een TAM-omgevingsplan samen te voegen met het omgevingsplan, aangezien het omgevingsplan (de bruidsschat) wel is opgesteld in STOP/TPOD. Voor ieder TAM-omgevingsplan dienen daarom enkele juridische aanpassingen doorgevoerd te worden ten opzichte van een bestemmingsplan. Hierbij wordt aangesloten bij de kernvereisten zoals gepubliceerd in de juridische werkinstructie van de VNG¹.

3.1.1 *Eén omgevingsplan*

Het omgevingsplan bevat sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet (o.a.) de bruidsschat. Deze is door het Rijk beschikbaar gesteld, opgesteld in de STOP/TPOD standaard en bestaat uit hoofdstuk 1 en 22. Een TAM-omgevingsplan wordt juridisch onderdeel van dit omgevingsplan. Het plan wordt onder de Omgevingswet in procedure gebracht en dient inhoudelijk te voldoen aan deze wet en de bijbehorende AMvB's. Door de verschillende technieken (STOP/TPOD tegenover IMRO) is het niet mogelijk om het TAM-omgevingsplan te integreren met het omgevingsplan (de bruidsschat). Om deze reden wordt elk TAM-omgevingsplan in de gemeente Staphorst als het ware als een nieuw hoofdstuk toegevoegd aan het omgevingsplan van rechtswege. Dit laten we zien met de naamgeving van het plan. Het eerste TAM-omgevingsplan krijgt de naam hoofdstuk 22a. Het volgende plan 'hoofdstuk 22b' enzovoort. Het juridisch invoegen van een hoofdstuk 22a heeft tot gevolg dat het duidelijker is dat het TAM-omgevingsplan juridisch onderdeel uitmaakt van het omgevingsplan gemeente Staphorst. Het TAM-omgevingsplan staat juridisch dus niet op zichzelf, terwijl het wel als zelfstandig plan op Regels op de kaart te raadplegen is.

3.1.2 *Verplichte Preambule*

De IMRO standaarden maken het niet mogelijk om een regeling te beginnen met een ander hoofdstuk dan hoofdstuk 1. De naamgeving van een hoofdstuk kan worden gewijzigd, echter 'hoofdstuk 1' blijft zichtbaar. Hetzelfde geldt voor de artikelen. Aangezien het omgevingsplan al een hoofdstuk 1 en artikel 1 heeft, is het noodzakelijk om duidelijk te maken hoe deze objecten dienen te worden gelezen. Hiervoor wordt een zogenoemde preambule opgenomen in ieder TAM-omgevingsplan. Deze wordt toegevoegd tussen de 'Inhoudsopgave' en 'Hoofdstuk 1' en luidt:

Preambule

*Dit plan beoogt **korte omschrijving van de ontwikkeling** op de **locatie**. Juridisch is het plan een nieuw hoofdstuk in het omgevingsplan van de gemeente Staphorst. Dit hoofdstuk is digitaal beschikbaar gesteld met de landelijke voorziening, bedoeld in artikel 1.2.1, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening. Het is met deze landelijke voorziening niet mogelijk dit hoofdstuk conform de juridische vormgeving van het omgevingsplan in STOP-TPOD beschikbaar te stellen.*

*De in dit deel van het omgevingsplan weergegeven hoofdstukken moeten gelezen worden als paragrafen van hoofdstuk (**22a**) van het omgevingsplan van de gemeente Staphorst.*

*In de artikelpop van de in dit deel weergegeven artikelen moet na het woord 'Artikel', na de spatie en direct voor het artikelnummer '(**22a**)' gelezen worden.*

*De bijlage bij de in deze voorziening weergegeven hoofdstukken moet gelezen worden als onderdeel van Bijlage (**22a**) bij het omgevingsplan van de gemeente Staphorst.*

¹ <https://vng.nl/artikelen/werkinstructie-juridisch>

3.1.3 Begripsbepalingen

Vanuit het Rijk zijn in hoofdstuk 1 van het tijdelijk omgevingsplan landelijke begripsbepalingen opgenomen die verband houden met (de toepasbare regels van) de bruidsschat. Dit betreft een verwijzing naar de begripsbepalingen uit de Omgevingswet, de AMvB's (Bal, Bbl en Bkl) en de Omgevingsregeling zoals deze op de dag van inwerkingtreding waren opgenomen. Een TAM-omgevingsplan komt na deze datum als ontwerp in procedure en wijzigt juridisch het tijdelijk omgevingsplan. Om deze reden is het van belang te regelen hoe de begripsbepalingen ten behoeve van deze ontwikkeling zich verhouden tot die in het tijdelijk omgevingsplan. Hiertoe wordt in ieder TAM-omgevingsplan het volgende artikel opgenomen:

Artikel 1: Begripsbepalingen

- a. Bijlage 1 bij dit 'TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22a' bevat begripsbepalingen voor de toepassing van dit TAM-IMRO-deel van het omgevingsplan.
- b. De bijlage bij de Omgevingswet, bijlage I bij het Besluit activiteiten leefomgeving, bijlage I bij het Besluit bouwwerken leefomgeving, bijlage I bij het Besluit kwaliteit leefomgeving, bijlage I bij het Omgevingsbesluit en bijlage I bij de Omgevingsregeling, zijn van overeenkomstige toepassing op dit 'TAM-omgevingsplan Hoofdstuk 22a', tenzij in bijlage 1 daarvan is afgeweken.

3.1.4 Meet en rekenbepalingen

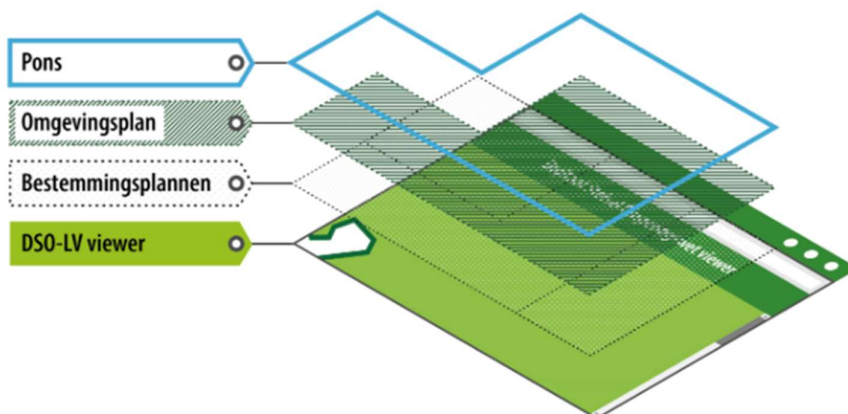
Ieder bestemmingsplan kent een artikel met de Wijze van meten. Onder de Omgevingswet worden dit meet- en rekenbepalingen genoemd. Nu we richting één omgevingsplan werken dienen deze voor het gehele ambtsgebied van Staphorst gelijk te worden. Een uniformiteit die onder de Wro, mede door vaste jurisprudentie, al steeds meer ontstond. Echter omdat er per locatie nog steeds verschillen kunnen zijn en het TAM-omgevingsplan vooruitlopend op de transitie zoveel mogelijk aanhaakt bij het (nog geldende) bestemmingsplan wordt in ieder TAM-omgevingsplan de Wijze van meten uit dat bestemmingsplan 1 op 1 overgenomen.

Artikel 2: Meet en rekenvoorschriften

<overnemen van de bepalingen uit het moederplan, veelal artikel 2 of 3>

3.1.4 Toepassingsbereik (verplicht artikel)

De via ruimtelijkeplannen.nl beschikbaar gestelde plannen zijn via de overbruggingsfunctie raadpleegbaar in het DSO en maken onderdeel uit van het tijdelijk omgevingsplan. Bij een wijziging van een deel van het tijdelijk omgevingsplan naar een omgevingsplan nieuwe stijl, is er sprake van het vervangen van de oude informatie (tijdelijk omgevingsplan conform IMRO) door nieuwe informatie (omgevingsplan nieuwe stijl conform STOP/TPOD) zoals deze afbeelding laat zien.

Afbeelding 3.1 Werking van een Pons (Bron: Wegwijzer TPOD)

Het vervallen deel wordt dan niet meer in het DSO getoond. Dit wordt 'ponsen' genoemd: na het ponsen is een bestemmingsplan (het tijdelijk omgevingsplan) niet meer zichtbaar voor dat deel van het ambtsgebied. Het voor een bepaalde locatie vaststellen van een TAM-omgevingsplan zorgt er echter niet voor dat de oude regels op die locatie automatisch vervallen. Dit in tegenstelling tot STOP/TPOD (en wat voorheen gebruikelijk was bij de vaststelling van een bestemmingsplan). Met andere woorden: met een TAM-omgevingsplan is het niet mogelijk om te 'ponsen'. Het is daarom noodzakelijk om een toepassingsbereik op te nemen dat voorkomt dat na de vaststelling van een TAM-omgevingsplan zowel oude als nieuwe regels gelden. Op deze manier is er geen sprake van technisch ponsen, maar wel van juridisch ponsen. Hiervoor wordt onderstaand toepassingsbereik opgenomen in artikel (22a) 3 van ieder TAM-omgevingsplan:

Artikel 3: Toepassingsbereik

- a. De besluiten op grond van artikel 22.1, onder a, van Omgevingswet zijn niet van toepassing voor zover het gaat over regels opgenomen in een besluit als bedoeld in artikel 4.6, eerste lid, onder a, b, c, g, h, i, j, k, l of m, van de Invoeringswet Omgevingswet op de locatie, bedoeld in het derde lid.
- b. De regels in afdeling 22.2, met uitzondering van paragraaf 22.2.7.3, en afdeling 22.3 zijn niet van toepassing voor zover die regels in strijd zijn met regels in dit hoofdstuk 22a.²
- c. De regels in dit hoofdstuk zijn van toepassing op de locatie [naam van de locatie van het TAM-omgevingsplan], waarvan de geometrische bepaalde planobjecten zijn vervat in het GML-bestand NL.IMRO.[nr]-[versie] zoals vastgelegd op <https://www.ruimtelijkeplannen.nl>.

Het eerste lid bepaalt dat de geldende planologische regelingen uit het tijdelijk deel van het omgevingsplan niet van toepassing zijn op de locatie waarvoor het TAM-omgevingsplan is opgesteld. De overige regelingen met betrekking tot de fysieke leefomgeving³ blijven dus wel van toepassing op de locatie van het TAM-omgevingsplan. De gemeente Staphorst moet de bruidsschat (hoofdstuk 22 tijdelijk omgevingsplan) nog omzetten naar het definitieve plan. Het kan voorkomen dat voor een ontwikkeling in het TAM-omgevingsplan al een afwijkende keuze wordt gemaakt qua vergunningplicht en/of indieningsvereisten. Om deze reden bepaalt het tweede lid dat de regels uit het TAM-omgevingsplan dan voor gaan op die van hoofdstuk 22 (bruidsschat). Het derde lid bepaalt het geometrische toepassingsbereik van het TAM-omgevingsplan en maakt de geometrische weergave van het plangebied (plankaart), met daarop de geometrisch begrensde planobjecten, juridisch onderdeel van het TAM-omgevingsplan. Dit is binnen de Omgevingswet niet langer meer (specifiek het vervallen artikel 2.5.1 Bro) vanuit de wet geregeld.

3.1.5 Verplichte bepalingen

Bepaalde aannames die golden bij het opstellen van een bestemmingsplan zullen bij het opstellen van een TAM-omgevingsplan niet langer onverkort gelden. Dit terwijl ze wel vereist blijven zolang we geen gemeentedeckend omgevingsplan nieuwe stijl hebben. In de volgende alinea's worden deze uitgelicht en voorgeschreven hoe ze in ieder TAM-omgevingsplan moeten komen.

Vergunningplicht voor het gebruik van gronden anders dan overeenkomstig de functie

Voor het gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met de bestemmingen uit een bestemmingsplan kende de Wabo een algemene vergunningplicht. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is deze komen te vervallen. De Omgevingswet stelt dat als in het omgevingsplan geen regels voor een activiteit zijn opgenomen deze activiteit zonder meer mag worden uitgevoerd. Er gelden dan geen beperkingen voor die activiteit op grond van het omgevingsplan.

² Afdeling 22.2 ziet op activiteiten met betrekking tot bouwwerken, open erven en terreinen. De uitzondering 22.2.7.3 is het 'oude' vergunningvrij bouwen uit bijlage II van het Bor. Afdeling 22.3 op milieubelastende activiteiten

³ Erfgoedverordening, geurverordening, Welstandsnota en voorbereidingsbesluiten

Alleen het opnemen van locaties met functies (voorheen bestemmingen) is daarom onvoldoende om het handelen in strijd met die functies te verbieden of vergunningplichtig te maken. Dit houdt in dat het gebruik van gronden of bouwwerken in strijd met het TAM-omgevingsplan nadrukkelijk vergunningplichtig of verboden dient te worden. Hiervoor wordt in ieder TAM-omgevingsplan de volgende bepaling opgenomen als artikel (22a) 4:

Artikel 4: Algemeen gebruiksverbod

Met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties is het verboden gronden of bouwwerken te gebruiken anders dan overeenkomstig de aan die locatie toegeedeelde functies en activiteiten.

Opnemen van aanvraagvereisten

Voor het aanvragen van een vergunning voor een verboden of vergunningplichtige activiteit op grond van een TAM-omgevingsplan kunnen aanvullende aanvraagvereisten worden opgenomen. Deze aanvraagvereisten zijn aanvullend op de aanvraagvereisten in paragraaf 7.2.1 van de Omgevingsregeling. In paragraaf 22.5.2 van de bruidsschat zijn de (aanvullende) aanvraagvereisten opgenomen voor vergunningaanvragen die betrekking hebben op het tijdelijk deel van het omgevingsplan. Om deze overeenkomstig van toepassing te verklaren op het TAM-omgevingsplan, wordt de volgende bepaling in ieder TAM-omgevingsplan als artikel (22a) 5 opgenomen:

Artikel 5: Aanvraagvereisten

De aanvraagvereisten, bedoeld in paragraaf 22.5.2 van het omgevingsplan, zijn van overeenkomstige toepassing op een omgevingsvergunning die is vereist op grond van dit hoofdstuk.

3.2 Technische uitgangspunten

3.2.1 Plansoftware voor de procedure TAM-omgevingsplan

Een Wro wijzigings- of bestemmingsplan dat in ontwerp is gepubliceerd vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet (voor 1-1-2024) wordt onder het oude recht en de oude standaarden afgerond. De vastgestelde planversies worden gepubliceerd via ruimtelijkeplannen.nl en onderdeel van het tijdelijke omgevingsplan. Nieuwe plannen kunnen per 1 januari 2024 niet meer onder de Wro in procedure worden gebracht. Dit gebeurt met TAM-IMRO zolang STOP/TPOD niet werkt.

Uitgangspunt bij het gebruik van TAM-IMRO is dat op geen enkele manier iets aangepast wordt aan de software die onder de Wro is gebruikt voor digitale ruimtelijke plannen. We gebruiken de standaard IMRO2012, de Wro-plansoftware en publiceren naar ruimtelijkeplannen.nl. Het gebruik van TAM-IMRO ligt technisch dan ook in het verlengde van het overgangsrecht. Om er voor te zorgen dat een TAM-omgevingsplan in procedure kan worden gebracht is door het Kadaster de validator voor ruimtelijkeplannen.nl enigszins aangepast om het overgangsrecht te faciliteren, en TAM-IMRO mogelijk te maken.

3.2.2 Naamgeving van een TAM-Omgevingsplan

Om er voor te zorgen dat de validator een TAM-omgevingsplan herkent is op landelijk niveau afgesproken dat iedere plannaam begint met "TAM-omgevingsplan", gevolgd door de naam van het plan. Ieder TAM-omgevingsplan in de gemeente Staphorst krijgt de volgende naamgeving:

TAM-Omgevingsplan <spatie> Hoofdstuk <spatie> 22(a, b, c, etc.) <spatie> Adres

Zowel IMRO-code als naamgeving wordt door de gemeente aan professionals verstrekt. Dit doen wij pas nadat wij hebben ingestemd met de conceptversie van het plan om te voorkomen dat de plannen in een onlogische volgorde geletterd en in procedure worden gebracht. Zoals eerder

genoemd maakt een TAM-omgevingsplan juridisch onderdeel uit van het omgevingsplan en moet op het DSO worden gelezen als (onderdeel van) hoofdstuk 22a van het omgevingsplan.

3.2.2 Gebruik IMRO objecten

Voor een TAM-omgevingsplan kan binnen het planfiguur van het object 'plangebied' in principe gebruik worden gemaakt van alle objecten die we onder de Wro ook kennen, zoals de enkelbestemming, dubbelbestemming en maatvoeringsaanduidingen. In tegenstelling tot een wijziging van het omgevingsplan conform de STOP/TPOD standaard, dient een TAM-omgevingsplan net zoals bij bestemmingsplannen minimaal te bestaan uit een object 'plangebied' met de plangegevens behorende bij het besluit.

Het uitgangspunt voor een TAM-omgevingsplan in de gemeente Staphorst is om zoveel mogelijk aan te sluiten bij de huidige bestemmingsplanopbouw. Dit is niet in lijn met de gedachte van de Omgevingswet, omdat een omgevingsplan uitgaat van functies, activiteiten, gebiedsaanwijzingen en omgevingsnormen. Nu het TAM-omgevingsplan slechts tijdelijk gebruikt wordt zolang STOP/TPOD niet werkt kiezen we er toch bewust voor te blijven werken met objecten als een enkel- en/of dubbelbestemming. Dit wordt bij het omzetten naar STOP/TPOD hersteld (extra werk). Het TAM-omgevingsplan dient wel direct juridisch te voldoen aan de Omgevingswet en AMvB's.

Om deze omzetting uiteindelijk makkelijk te doen verlopen, wordt ieder TAM-omgevingsplan opgebouwd conform het model als opgenomen in hoofdstuk 5. Verder dient te worden uitgegaan van de juridische werkinstructie van de VNG⁴ en de technisch-functionele werkinstructie van Geonovum⁵ voor het TAM-omgevingsplan. Aangezien het omgevingsplan van de gemeente Staphorst uit zal gaan van regels aan locaties (werkingsgebieden), wordt er bij het maken van een TAM-omgevingsplan voor gekozen om zoveel mogelijk te werken met objecten die een relatie hebben met de verbeelding, te weten:

- Enkelbestemmingen;

Eén van de vertrekpunten voor het werken onder de Omgevingswet is om het begrip 'bestemming' los te laten, ook voor de wijziging van het omgevingsplan middels TAM-IMRO. Dit om misverstanden en juridische risico's te voorkomen. Het omgevingsplan van de gemeente Staphorst zal daarom uitgaan van 'functies' in plaats van 'bestemmingen'.

- Dubbelbestemmingen;

De huidige dubbelbestemmingen worden in een TAM-omgevingsplan overgenomen. De naam wijzigt van 'dubbelbestemming' naar 'gebiedsaanwijzing'.

- Gebiedsaanduidingen;

De naam wijzigt naar 'gebiedsaanwijzing'. De gebiedsaanwijzingen krijgen elk een eigen artikel waarin de opbouw zoals opgenomen in hoofdstuk 5 wordt gevolgd.

- Aanduiding bouwvlak;

Bouwvlakken worden ongewijzigd overgenomen. Elke bestemming (functie) waar een hoofdgebouw en/of gebouw mag worden gebouwd wordt voorzien van een bouwvlak.

- Aanduiding maatvoering;

Het omgevingsplan zal naar verwachting voor maatvoeringen als bouwhoogtes, goothoogtes etc. uitgaan van omgevingsnormen. Om deze eenvoudig over te zetten in het omgevingsplan conform STOP/TPOD, gaat het TAM-omgevingsplan zoveel mogelijk uit van op de verbeelding aangegeven bouwhoogtes en andere maatvoeringen.

⁴ <https://vng.nl/artikelen/werkinstructie-juridisch>

⁵ <https://docs.geostandaarden.nl/ro/waTAMomplan/>

3.3 Toelichting op het omgevingsplan

Iedere wijziging van het omgevingsplan bevat een toelichting waarin wordt gemotiveerd dat het voornemen in overeenstemming is met een 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Qua opzet van de toelichting dient de onderstaande hoofdstukindeling te worden aangehouden. Deze is gelijk aan de onderbouwing van een BOPA en nadere uitleg is te vinden op onze EPOS website onder de Tegel 'Te gebruiken formulieren' in de Handreiking BOPA.

Inhoudsopgave Toelichting behorende bij het TAM-omgevingsplan:

1 Inleiding

1.1 *Inleiding en aanduiding projectgebied*

2 Huidige situatie en nieuwe situatie

2.1 *Beschrijving huidige situatie*

2.2 *Beschrijving nieuwe situatie (mag in meerdere paragrafen)*

2.3 *Beschrijving strijdigheid*

2.4 *Randvoorwaarden gemeente*

3 Toetsing aan beleid

3.1 *Toetsing rijksbeleid*

3.2 *Toetsing provinciaal beleid / provinciale verordening*

3.3 *Toetsing gemeentelijk beleid*

3.4 *Weging waterbelang*

4 Aspecten fysieke leefomgeving

4.1 *Voorbeeld opbouw onderwerpen*

4.1.1 *Motivering/uitkomst onderzoek*

4.1.2 *Conclusie*

5 Participatie

5.1 *Omgevingstafel / Omgevingskamer*

5.2 *Participatie omgeving*

5.3 *Bestuurlijk overleg*

6 Financiële haalbaarheid

6.1 *Kostenverhaal*

6.2 *Nadeelcompensatie*

7 Conclusie evenwichtige toedeling van functies aan locaties

Hoofdstuk 4 Regels

4.1 Uitgangspunten per hoofdstuk

Voor de inhoud van de regels wordt vooralsnog zoveel mogelijk aangesloten bij de huidige bestemmingsplanregels (het tijdelijk omgevingsplan). Indien TAM-IMRO langer toepasbaar wordt verklaard kan dit uitgangspunt worden herzien. In onderstaande tabel wordt weergegeven hoe het TAM-omgevingsplan dient te worden opgebouwd in vergelijking met het geldende moederplan. Met moederplannen bedoelen we in dit handboek de regelsets van: Veegplan De Streek (2019), Veegplan Buitengebied (2019), Staphorst Dorp-Rouveen (2016) , Oud-Ijhorst, Ijhorst en Punthorst (2010) en Bedrijventerreinen (2013). Op ontwikkellocaties gelden de bestemmingsplannen De Slagen fase 1 (2014) en/of fase 2 (2020), Esch IV (2021) en Rouveen-Zuid, fase 1 (2022). Gewijzigde naamstelling van hoofdstukken of artikelen sluit aan bij de terminologie van de Omgevingswet.

Was	Wordt	Toelichting
Hoofdstuk 1: Inleidende regels	Titel H1 blijft gelijk	
Begrippen	Begripsbepalingen	Het tijdelijk omgevingsplan heeft in artikel 1 van het Rijk begrippen gekregen die alleen van toepassing zijn op Hoofdstuk 22 (vanuit de bruidsschat). Ieder TAM-omgevingsplan krijgt een verplicht artikel 1 waarin dezelfde begrippen van toepassing worden verklaard. Hierbij is ruimte om per plan begrippen toe te voegen die aanvullend specifiek benodigd zijn voor het TAM-omgevingsplan.
Wijze van meten	Meet- en rekenbepalingen	Het tijdelijk omgevingsplan bevat in artikel 22.4 meetbepalingen. Hoe we deze vertalen naar ons casco komt in de transitie aan bod. Tot die tijd haakt ieder TAM-omgevingsplan aan op de bepalingen uit het (nog) geldende moederplan. Het artikel Wijze van meten wordt 1 op 1 overgenomen. Er worden geen wijzigingen in aangebracht.
Hoofdstuk 2: Bestemmingsregels	Hoofdstuk 2: Functies en gebiedsaanwijzingen	Het omgevingsplan van de gemeente Staphorst gaat niet uit van bestemmingen, maar van functies en gebiedsaanwijzingen. De bestemmingsomschrijving in artikelen wordt dan ook functieomschrijving (bij een enkelbestemming) of gebiedsomschrijving (bij een dubbelbestemming)
Bouwregels	Beoordelingsregels bouwactiviteiten	In oude wetgeving was de vergunningplicht voor bouwwerken geregeld in de Wabo. In de Omgevingswet is een knip toegepast tussen de technische en ruimtelijke bouwactiviteit. Het TAM-omgevingsplan bevat uitsluitend regels voor de ruimtelijke bouwactiviteit. De vergunningplicht voor deze bouwactiviteit is geregeld in paragraaf 22.2.7.2, artikel 22.26 van het omgevingsplan. Artikel 22.29 bevat de beoordelingsregels behorende bij deze vergunningplicht.

		<p>Aangezien een TAM-omgevingsplan een wijziging is van het omgevingsplan treden de regels van het TAM-omgevingsplan (deels) in de plaats van de beoordelingsregels (artikel 22.29 omgevingsplan). Oftewel, de aanvraag omgevingsvergunning voor de ruimtelijke bouwactiviteit wordt ook getoetst aan het TAM-omgevingsplan.</p> <p>Om de samenhang met het omgevingsplan vorm te geven, wordt in ieder artikel dat ziet op beoordelingsregels bouwactiviteiten een "toepassingsbereik toegevoegd: in aanvulling op het bepaalde in artikel 22.29 gelden de in dit artikel opgenomen beoordelingsregels".</p>
Nadere eisen	Maatwerkvoorschriften	<p>Nadere eisen bestaan als begrip niet meer onder de Omgevingswet. In plaats hiervan komt de bevoegdheid tot het stellen van maatwerkvoorschriften. Daar waar in het moederplan nadere eisen zijn opgenomen worden deze 1 op 1 overgenomen in het TAM-omgevingsplan.</p>
Afwijken van de bouwregels	Specifieke beoordelingsregels bouwactiviteiten	<p>Artikel 22.26 van het omgevingsplan voorziet in de vergunningplicht voor bouwactiviteiten. Dit is nodig omdat onder de Omgevingswet alles vergunningvrij is tenzij specifiek in het omgevingsplan is bepaald dat een vergunning nodig is (zie kopje Bouwregels). Dit is nieuw. Onder de Wro/Wabo was alles vergunningplichtig tenzij de wet (het Bor) of het bestemmingsplan zei dat dit niet zo was.</p> <p>Dit heeft ook gevolgen voor de binnenplanse afwijkingsregels in bestemmingsplannen op basis waarvan, onder voorwaarden, meer kan worden toegestaan. Dit was nadrukkelijk een afwijkingsbevoegdheid (geen recht). De Raad van State heeft echter geoordeeld dat artikel 8.0a, lid 1 Bkl ertoe leidt dat deze afwijkingen altijd vergund moeten worden als aan de voorwaarden wordt voldaan. Dit is ongewenst, de mogelijkheid om de aanvraag toch te kunnen weigeren zou hiermee komen te vervallen.</p> <p>Hier is in de bruidsschat in voorzien. Artikel 22.280 en 22.281 van het omgevingsplan regelen een eigen vergunningplicht voor deze afwijkingen, met de daarbij behorende beoordelingsregel op basis waarvan het afwijken weer een bevoegdheid wordt.</p> <p>Het TAM-omgevingsplan is (juridisch) een wijziging op het omgevingsplan. Gelet op het oordeel van de Raad van State is het nodig om voor iedere in het TAM-omgevingsplan</p>

		opgenomen afwijkingsregel expliciet te bepalen dat deze vergunningplichtig is. In het TAM-omgevingsplan worden per afwijking specifieke beoordelingsregels opgesteld en kunnen aanvullende aanvraagvereisten opgenomen worden.
Specifieke gebruiksregels	Beoordelingsregels gebruiksactiviteiten (<i>met daarin een onderverdeling tussen toegestane en verboden gebruiksactiviteiten</i>)	De bestemmingsplannen gaan in de gebruiksregels veelal uit van een 'nee-tenzij' benadering. Een activiteit is verboden, tenzij kan worden voldaan aan een vergunningplicht. De Omgevingswet gaat uit van activiteiten. In de geest van de Omgevingswet zullen de gebruiksregels in het omgevingsplan worden geformuleerd in een "ja-mits' benadering. Dit gaan we binnen de transitie oppakken. Voor het TAM-omgevingsplan wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de regels zoals die in het moederplan zijn opgesteld. Hierbij is er onderscheid tussen gebruiksactiviteiten die zijn toegestaan (bijvoorbeeld een beroep of bedrijf aan huis bij het wonen) dan wel specifiek zijn verboden.
Afwijken van de gebruiksregels	Specifieke beoordelingsregels gebruiksactiviteiten	Voor enkele van de verboden gebruiken kan in het TAM-omgevingsplan een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid worden opgenomen. Qua regelsystematiek wordt hier aangehaakt op het afwijken van de bouwregels (iedere afwijking een vergunningplicht, specifieke beoordelingsregels en mogelijk aanvullende aanvraagvereisten. Zie hierboven: afwijken van de bouwregels.
Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden	Beoordelingsregels overige activiteiten	De vergunningplicht en beoordelingsregels voor alle overige activiteiten worden 1 op 1 overgenomen uit de bestemming(en) van het moederplan.
Omgevingsvergunning voor het slopen van een bouwwerk	Beoordelingsregels overige activiteiten	Indien in het omgevingsplan/moederplan regels staan over het slopen van een bouwwerk (in het beschermd Dorpsgezicht) dan worden deze 1 op 1 overgenomen in het TAM-omgevingsplan. Dit door het opnemen van een vergunningplicht, gevolgd door de beoordelingscriteria en rekening houdend met artikel 22.279 en 22.285 omgevingsplan.
Wijzigingsbevoegdheid en uitwerkingsplicht	Niet meer opnemen.	Deze instrumenten kent de Omgevingswet niet meer en kunnen dus niet meer in het TAM-Omgevingsplan terugkeren. Indien één van beide bevoegdheden toegepast wordt dan is er voor die ontwikkeling een positief standpunt van het college van B&W. Hetgeen mogelijk moet worden gemaakt zal dan bij recht in het TAM-omgevingsplan worden toegestaan. Er is geen noodzaak meer deze bevoegdheid een plek te geven.

		Mocht het vooroverleg nog niet specifiek in gaan op de wijzigingsbevoegdheid, da wel de uitwerkingsplicht, en het gewenst zijn deze bepaling te behouden voor de toekomst dan dient deze in het TAM-omgevingsplan te worden omgebouwd naar een specifieke beoordelingsregel bouw en/of gebruik (een afwijkingsregel). Dit met vergunningplicht en indien nodig aanvullende aanvraagvereisten.
Hoofdstuk 3: Algemene regels	Hoofdstuk 3: Algemene regels voor activiteiten	
Anti dubbeltelregeling	Ongewijzigd	Het is niet meer verplicht om een anti-dubbeltelregel op te nemen in het TAM-omgevingsplan. Omdat het tijdelijk deel van het omgevingsplan (bestemmingsplannen) deze bepaling wel kent wordt deze ook in de TAM-omgevingsplannen opgenomen.
Algemene bouwregels	Algemene beoordelingscriteria bouwactiviteiten	Zie de Bouwregels (H2).
Algemene gebruiksregels	Algemene beoordelingscriteria gebruiksactiviteiten	Zie de Specifieke gebruiksregels (H2).
Algemene aanduidingsregels	'overige zone - <naam aanduiding>' <i>indien van toepassing wordt dit een artikel in hoofdstuk 2, gelijk aan de 'oude' dubbelbestemmingen</i>	Aanduidingen betreffen afgebakende gebieden waarbinnen regels gelden voor activiteiten. Aangezien het omgevingsplan Staphorst uit zal gaan van functies en gebiedsaanwijzingen, worden deze aanduidingen beschouwd als gebiedsaanwijzing en worden deze opgenomen in hoofdstuk 2 "Functies en gebiedsaanwijzingen".
Algemene afwijkingsregels	Algemene beoordelingscriteria overige activiteiten	Deze artikelen in de moederplannen zien op afwijkingen die binnen alle bestemmingen (nu functies) van toepassing kunnen zijn en betreft meestal ingrepen op openbare grond dan wel in maatschappelijk belang. in het TAM-omgevingsplan worden deze 1 op 1 overgenomen uit de moederplannen. Indien het algemene regels voor specifieke functies betreft dan worden ze in hoofdstuk 2 bij die functie opgenomen.
Algemene wijzigingsregels	Niet meer opnemen.	Zie de wijzigingsbevoegdheid (H2).
Overige regels	Algemene beoordelingscriteria overige activiteiten	Vanuit het moederplan bepalen of deze van toepassing zijn op de ontwikkeling(en) die het TAM-omgevingsplan mogelijk maakt. Is dit het geval dan geldt dat functiespecifieke eisen (verplichting inrichtingsplan artikel 60.2 Veegplan Buitengebied) in hoofdstuk 2 bij de functie een plek krijgen. Algemene regels worden samengevoegd met de algemene afwijkingsregels die overgenomen worden.

Hoofdstuk 4: Overgangs- en slotregels	Hoofdstuk 4: Overgangsrecht- en slotbepalingen	
Overgangsrecht	Ongewijzigd	
Slotregel	Niet opnemen	Hoofdstuk 23 van het omgevingsplan bevat slotbepalingen met een artikel genaamd citeertitel: 'Dit omgevingsplan wordt aangehaald als: Omgevingsplan gemeente PM' Aangezien het TAM-omgevingsplan juridisch onderdeel wordt van dit, voor heel Staphorst geldende, omgevingsplan wordt geen slotbepaling opgenomen.

4.2 Opbouw Regels TAM-IMRO omgevingsplan

Om de TAM-IMRO plannen uiteindelijk zo eenduidig en eenvoudig mogelijk in het STOP/TPOD Omgevingsplan van de gemeente Staphorst te kunnen verwerken, wordt elk TAM-omgevingsplan qua regelset opgebouwd conform onderstaande structuur en de in 4.1 genoemde uitgangspunten. In bijlage 1 is aan de hand van regelsets voor enkele functies inzichtelijk gemaakt hoe een TAM-omgevingsplan er op basis van deze uitgangspunten uit komt te zien.

Het TAM-omgevingsplan begint met een Titelblad met daarop in ieder geval de van de gemeente Staphorst verkregen Plannaam en IMRO-code. Daarna volgen de inhoudsopgave (waarin de hoofdstukken en artikelen worden benoemd) en op een eigen pagina de verplichte Preambule. In hoofdstuk 1 volgen de 5 verplichte artikelen die in ieder TAM-omgevingsplan worden opgenomen. De tekst in de regelset mag tot hoofdstuk 2 alleen planspecifiek worden gewijzigd op de in blauw gearceerde plekken (zie voorbeeld). De overige tekst wordt 1 op 1 overgenomen. In hoofdstuk 2 komen de Functies en gebiedsaanwijzingen, in hoofdstuk 3 de Algemene regels en we eindigen met het Overgangsrecht in hoofdstuk 4. De hoofdstukken worden als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1 Inleidende regels (5 verplichte artikelen)

- Artikel 1: Begripsbepalingen
- Artikel 2: Meet- en rekenbepalingen
- Artikel 3: Toepassingsbereik
- Artikel 4: Algemeen gebruiksverbod
- Artikel 5: Aanvraagvereisten

Hoofdstuk 2 Functies en gebiedsaanwijzingen

- Artikel 6: Functie 1
 - o 6.1 Toepassingsbereik
 - o 6.2 Functieomschrijving
 - o 6.3 Beoordelingsregels bouwactiviteiten
 - o 6.4 Maatwerkvoorschriften (alleen opnemen indien moederplan Nadere eisen kent)
 - o 6.5 Specifieke beoordelingsregels bouwactiviteiten
Let op: per afwijking dienen de vergunningplicht en beoordelingsregels gemaakt te worden
 - o 6.6 Beoordelingsregels gebruiksactiviteiten
 - Toegestane gebruiksactiviteiten (mits opgenomen in het moederplan)
 - Verboden gebruiksactiviteiten (het strijdig gebruik moederplan)
 - o 6.7 Specifieke beoordelingsregels gebruiksactiviteiten
Let op: per afwijking dienen de vergunningplicht en beoordelingsregels gemaakt te worden
 - o 6.8 Beoordelingsregels overige activiteiten

- Artikel 7: Functie 2, (en verder. Alle benodigde enkelbepalingen opnemen als functies)
- Artikel 8: Nadat alle functies zijn genoemd volgen binnen hoofdstuk 2 de gebiedsaanwijzingen

- Artikel 9: Gebiedsaanwijzing 1
 - o 9.1 Toepassingsbereik
 - o 9.2 Gebiedsomschrijving
 - o 9.3 Beoordelingsregels bouwactiviteiten
 - o 9.4 Specifieke beoordelingsregels bouwactiviteiten
 - o 9.5 Beoordelingsregels overige activiteiten
 - o 9.6 Specifieke beoordelingsregels overige activiteiten

Hoofdstuk 3 Algemene regels voor activiteiten

- Artikel 10: Anti-dubbeltelregel
- Artikel 11: Algemene beoordelingscriteria bouwactiviteiten
- Artikel 12: Algemene beoordelingscriteria gebruiksactiviteiten
- Artikel 13: Algemene beoordelingscriteria parkeeractiviteiten
- Artikel 14: Algemene beoordelingscriteria overige activiteiten

Hoofdstuk 4 Overgangsrecht

- Artikel 15 Overgangsrecht

Hoofdstuk 5 Geraadpleegde bronnen

1. Website Aan de slag met de Omgevingswet. [Tijdelijke alternatieve maatregelen \(TAM-IMRO\)](#).
2. Website Geonovum. [Werkafpraak TAM en technische handreiking TAM](#)
3. Informatiepunt Leefomgeving (2023). [Alles over de bruidsschat](#)
4. Hekkelman (2023). Omgevingswet: TAM-IMRO als noodmaatregel juridisch geduid
5. IPLO (2024). [Omgevingsplan in het Digitaal Stelsel Omgevingswet \(DSO\)](#)
6. Overheid.nl (2023). [Besluit ruimtelijke ordening. \(vervallen per 31-12-2023\)](#)
7. [Omgevingsloket met Regels op de kaart](#)
8. VNG (2022). Transponeertabel regels voor het TAM-IMRO omgevingsplan.
9. VNG (2023). [Bijsluiters TAM-IMRO omgevingsplan](#)
10. VNG (2023). [Stappenplan wijzigen omgevingsplan met TAM-IMRO](#)
11. VNG (2023). [Kernvereiste 1: één omgevingsplan](#)
12. VNG (2023). Werkinstructie juridisch.
13. Wegwijzer TPOD (2023). Overgangsfase Omgevingsplan.
14. www.ruimtelijkeplannen.nl